
...потім він вигадав новий спосіб запису слів, коли літери не вимальовувались послідовно одна за одною, а накладались одна на одну. Вже після дванадцятої літери на пергаменті виникав суцільний чорний квадрат.

В.Єшкілев, Квадрати чорний та червоний

ТЕРЕЗКА І ВОДИ ТИШІ

1

Своєю появою десь між пермом і триасом сонечко семи-крапкове (також знане як *Coccinella septempunctata*) створило справжню архаїчну сенсацію.

Воно вилізло з-за обрію бруньки на самісінькому чубкові дерева гінґко, вказуючи білими цятками на палаючий оранжем захід. У мить тріумфу сонечко нагадувало сяючу планету, що затулила сонце. На півкулі маренового в чорну цятку панцира лищали неозорі хітинові полиски. Сонечко завмерло на тлі велетенського сонячного диска і вмиротворено заворушило вусиками.

Так на світ необов'язковим транзитом з'явилося сонечко, найгармонійніша серед присутніх на планеті істот. І хоч у реальності, доступній нашому сприйняттю, сонечка семикрапкові проводять всього шосту частину відведеного їм часу, саме вони підтримують у людині відчуття спокою та злагоди із самим собою. У світовій свідомості образ сонечка так міцно пов'язаний з епохою праящерів, що й досі, коли бачиш цього щокатого малюка, згадуються не корови на леваді — згадуються папороті, плауни і динозаври.

Лускатий циліндр попелу відлупився від сигарети і впав у траву. Терезка зупинила зір на жевріючому кінчику, що сам

собою тягнувся до фільтра. Сонечко вилізло на травину. Терезка перевернулася на живіт, затягнулася й пустила дим у небо серпня.

Був останній день літа.

2

Що могла Терезка на прізвисько Температура розповісти про саму себе?

Вона була жахливим співрозмовником: поки видавиш із неї слово, всі нерви з'їси. Більшість народу, з яким вона спілкувалася, і досі переконана, що з них невимушено знущалися.

Кожен дослідник біографії Температури на перших же кроках відчував, як невідома сила стає на заваді й не дозволяє бачити образ Терезки *цілісно*. У гру вступає непояснима тугість, яка затягує внутрішній зір рябим шерехтінням. (Це драгує — коли дивишся на когось, але не можеш побачити його двома очима нараз). На цю дівчинку взагалі важко дивитися прямо, важко у фізичному значенні: очі несамохіть зісковзують униз і вправо. А хто дивиться просто, у того ріже в очах і болить голова. Це не можна пояснити, але це правда.

(Підказка: причина — в особливому ґатунку магії, який опанувала Терезка. Свідченням її сили є відсутність зачіпок, уже помічена уявним біографом.)

3

Заглядати в чужі сумки цікаво і трохи небезпечно. Що там? Ксерокопії конспектів лекцій проф. Лобачевського (дуже цінні, треба повернути доцентіві Козлику). Компас; люстерко;

засохла живиця; воронячі пера; букові горішки; фотоапарат «мільниця»; пляшечка прозора (наповнена в'язкою, пінистою від слини субстанцією, закручена білим корком) і пляшечка зелена (із жовтим корком, практично порожня, на дні два ковтки води). Жменя слимакових мушель кольору «бірюза» (у теряві мушельки світяться).

Навіщо, питається? Навіщо це тобі, мишко? Чи ти здуріла?

4

Температура вважала себе боягузкою. Вона важила сорок дев'ять кілограмів і мала худі ноги. Комплексувала з приводу власної зовнішності, але це типово. (Звідти, між іншим, можна простежити її бажання стати невидимкою). Була завбільшки з лилика, гарячою та прозорою, з бровами, що нагадували вуса шовкопряда кульбабкового (*Lemonie taraxaci*), і з сухожиллями, напнутими, немов линви на вітрильнику. У неї серце кита — велике і спокійне. Чотирикамерне.

Терезка схильна до ніяковинь.

Їй видавалося, що ніяковиння — *найтактовніший* спосіб переконати співрозмовника, буцім сказане на правду загання її в глухий кут. Наче її це *зачіпає*. Наче вона — *хо-хо-хо!* — *справді чула*, про що з нею говорять. Коли Ви думаєте, що Тереза киває Вам на підтвердження Ваших слів, не будьте смішними. Їй просто подобається відчувати, як по шиї ковзають сухожилля.

Ви будете сміятись, але кожного разу, коли вона вдавала, буцім ніяковіє, губить слова чи втрачає думку, їй просто робилося ліньки підтримувати таку нав'язливу галюцинацію, як Ви (з приводу чого див. вище).

Терезка Температура, найхоробріша дівчинка на світі, любила дітей і твердо вирішила стати вихователькою в дитсадочку. Це було таке рішення, яке приймається у стані особливого загострення свідомості. Коли хтось, наприклад, остаточно вирішує стати геологом, або богословом, чи океанологом. Коли інтерес до предмета затьмарює сам предмет. Якраз такий шлях вона й пододала.

Малі діти усвідомлюють, як щосекунди бачать НОВЕ. Дорослі на тлі дітей здавалися сліпими. Дорослі з оточення Терезки були впевнені, буцім устигли побачити все, і це робило їх важкими й кумарними.

Тому з дітьми їй було легко. Вони виділяли якесь молочко.

5

Літо цього року видалося їй найтихішим літом у житті. Кожна дія, кожен жест вібрував особливою увагою, наче перебував у фокусі невидимого ультрафіолету. Кожен погляд заштовхував її у німоту — затишну, віддалену і прохолодну. Яюсь цим поглядом вона збила з ніг перехожого.

Снідала вона салатом із посолених настурцій на олії та канпкою з сиром. Запивала це чаєм — чорним, якщо виспалась, і зеленим, якщо ні. Вмикала радіоколгоспник. Зранку їй подобалося, як від холодних стін кухні відбивається голос диктора, той самий, що у дитинстві.

По трапезі Терезка викурювала сигарету. Палила вона вже понад рік, і збиралася кинути. Бридкий смак заїдала двома ложками згущеного молока або жменькою митих родзинок.

Потім націджувала воду в пластикову пляшечку з-під лимонаду, вдягала шльопки і набирала з баклажки повний рот води. Замикала квартиру і рушала геть.